

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Prírodovedecká fakulta	
Kód predmetu: PriF.KEGD/N-mESG-013/22	Názov predmetu: Teórie regionálneho rozvoja a výskum regiónov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: cvičenie / prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Forma výučby: prednášky a cvičenia Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 hodiny prednášky, 1 hodina cvičenia Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 39 Metóda štúdia: prezenčná/dištančná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra študenti absolvujú dve krátke písomné testy. Na absolvovanie zápočtových skúšok je potrebné získať aspoň polovicu bodov. Záverečná skúška sa koná formou písomného testu. Skúšajúci môže v prípade hraničného hodnotenia, alebo na výzvu študenta pokračovať ústnou skúškou. Hodnotenie sa pohybuje v škále: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.	
Výsledky vzdelávania: Cieľom predmetu je získať základné teoretické a praktické poznatky v oblasti regionálneho rozvoja a regionálnej politiky v globálnom a európskom kontexte. Špeciálna pozornosť sa zameriava na teórie a koncepty regionálneho rozvoja, ktoré sa uplatňujú na Slovensku. Absolvent by mal poznať rozvojový potenciál miest a regiónov Slovenska a rozpoznať príležitosti a ohrozenia plynúce z priamych zahraničných investícií a podporných vládnych hospodárskych politik. Pri argumentácii bude študent vedieť využiť analytické zručnosti a teoretické koncepty s cieľom navrhovať regionálnu politiku, ktorá zohľadňuje princípy ekonomickej nevyhnutnosti a sociálnej únosnosti. Kľúčovým poznatkom bude, aby študent porozumel miere zosúladenia trhovej liberalizácie a štátnej regulácie pri podpore lokálneho a regionálneho rozvoja.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do štúdia regionálneho rozvoja. Základná terminológia (región, rozvoj, vývoj, cyklus, evolúcia, modernizácia, rast), aktéri, procesy, mechanizmy a faktory regionálneho rozvoja a základná konceptualizácia teórií regionálneho rozvoja. (Neo)klasické teórie regionálneho rozvoja. Liberalizmus, deľba práce a neviditeľná ruka trhu. Medzinárodný obchod a teória komparatívnych výhod. Teória firmy, priemyselné klastre a aglomeračné výhody: Teória konvergenencie a neoklasická teória rastu.	

Nová ekonomická geografia. Priestor a ekonómia. Monopolistická konkurencia a rastúce výnosy. Dopravné náklady a efekty veľkého trhu. Model jadro-periféria, kritika NEG a aplikácie v praxi. Neoliberálne teórie regionálneho rozvoja. Etapy rozvoja neoliberalizmu. Washingtonský konsenzus a medzinárodné inštitúcie. Globalizácia a neoliberalizmus. Víťazi a porazení. Pre a proti globalizácii.

Úloha štátu v regionálnom rozvoji. Kvalitatívny štát a „vyprázdňovanie“ štátu. Variety kapitalizmu, globálny a európsky rozmer. Keynesiánska ekonómia.

Keynesiánske teórie regionálneho rozvoja a divergentné teórie. Teória expertnej bázy. Teória rastových pólov. Teória kumulovaných príčin. Teória polarizovaného vývoja.

Teória priestorových delieb práce. Medzinárodná delba práce: outsourcing a offshoring. Teória krízy kapitalizmu. Kolobeh a akumulácia kapitálu. Nerovnomerný vývoj a priestorové záplaty. Kolobeh financií – financilizácia spoločnosti.

Úvod do inštitucionálnych teórií regionálneho rozvoja. Inštitúcie a rozvoj. Diskusie o lokalitách, nové priemyselné priestory a učiace sa regióny.

Inovačné koncepcie. Inovačné modely. Inovačné systémy. Klastre a koncept trojitej špirály. Inovačná politika a typy regiónov.

Globálne produkčné siete (GPS). Koncept komoditných a hodnotových reťazcov. Posun v hodnotovom reťazci. GPS a regionálny rozvoj. GPS a priame zahraničné investície. GPS a Slovensko.

Regionálna konkurencieschopnosť. Faktory a podmienky regionálnej konkurencieschopnosti. Odolnosť regiónov. Príbuzná a nepríbuzná rozmanitosť a vývojové trajektórie odvetví v regióne.

Regionálny rozvoj a environmentálna agenda (prechody udržateľnosti, klimatické zmena, zelená ekonomika). Stratégie a politiky prechodu na zelenú (post uhlíkovú) cestu rozvoja.

Odporúčaná literatúra:

Blažek, J., Uhlíř, D. (2020). Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. Praha: Univerzita Karlova/Karolinum Press.

Content, J., & Frenken, K. (2016). Related variety and economic development: a literature review. *European Planning Studies*, 24, 12, pp. 2097-2112.

Gibbs, D., O'Neill, K. (2017). Future green economies and regional development: a research agenda. *Regional Studies*, 51, 1, pp.161-173.

Huggins, R., Thompson, P. (eds.). (2017). Handbook of regions and competitiveness: contemporary theories and perspectives on economic development. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

Michaeli, E., Matlovič, R., Ištók, R., Klamár, R., Hofierka, J., Mintálová, T., Mitríková, J. (2010). Regionálny rozvoj pre geografov. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.

Rusnák, J., Korec, P. (2020). Teória regionálneho rozvoja a výskum regiónov. Bratislava: Univerzita Komenského.

Trippl, M., Baumgartinger-Seiringer, S., Frangenheim, A., Isaksen, A., Rypestøl, J. O. (2020). Unravelling green regional industrial path development: Regional preconditions, asset modification and agency. *Geoforum*, 111, pp. 189-197

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský a anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 13					
A	B	C	D	E	FX
23,08	0,0	7,69	38,46	23,08	7,69
Vyučujúci: prof. RNDr. Pavol Korec, CSc., Mgr. Jaroslav Rusnák, PhD.					
Dátum poslednej zmeny: 07.11.2022					
Schválil: prof. RNDr. Ján Buček, CSc., doc. RNDr. František Križan, PhD.					